

Asettamispäätös

8.9.2021

VN/20746/2021

VN/20746/2021-OKM-15

Jakelun mukaan

Liikuntaneuvonnan palveluketjut osana elintapaohjausta uusissa sote-rakenteissa -alatyöryhmän asettaminen Liikuntapolitiikan koordinaatioelimen (LIPOKO) alaisuuteen

Liikuntaneuvonnan palveluketjut osana elintapaohjausta uusissa sote-rakenteissa - alatyöryhmän asettaminen Liikuntapolitiikan koordinaatioelimen (LIPOKO) alaisuuteen

Asia Liikuntaneuvonnan palveluketjut osana elintapaohjausta uusissa sote-rakenteissa - alatyöryhmän asettaminen Liikuntapolitiikan koordinaatioelimen (LIPOKO) alaisuuteen

Tausta Liikuntaneuvonnan palveluketjuja on rakennettu viime vuosikymmenen aikana kunnissa sosiaali- ja terveystoimen, vapaa-aika- ja liikuntatoimen sekä järjestöjen välille. Poikkihallinnollinen liikuntaneuvonnan palveluketju toimii lähes 150 kunnassa. SOTE-uudistus on herättänyt epävarmuutta siitä, kuinka palveluketjut toimivat jatkossa.

Uudistuksessa kuntien ja hyvinvointialueiden välille tulee luoda saumaton liikuntaneuvonnan yhdyspinta osana elintapaohjauksen kokonaisuutta ts. sopia selkeä tehtävien ja vastuiden jako sekä varmistaa uudenlaiset yhteistyön rakenteet. Kunnat ja hyvinvointialueet tarvitsevat tukea, jotta yhdyspintapalvelut toimisivat uusissa rakenteissa saumattomasti.

SOTE- ja maakuntauudistuksen yhdyspintatyötä varten tehtiin valmistelua jo edellisellä hallituskaudella. *Edistetään terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta* –kärkihankkeessa toteutettu *Vaikuttavaa elintapaohjausta sosiaali- ja terveydenhuollossa poikkihallinnollisesti (VESOTE)* -hanke levitti ja juurrutti hyviä elintapaohjauksen ja liikuntaneuvonnan käytäntöjä 11 sairaanhoitopiirissä vuosina 2017-2018. STM:n ja OKM:n yhteinen *Terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan (Tehyli)* -ohjausryhmä puolestaan valmisteli toimintamalleja liikuntaneuvonnan palveluketjulle erikokoisten kuntien hyödynnettäväksi.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

91 359 335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

Sote-uudistuksen johtoryhmän alaisuudessa STM:ssä toimiva Yhdyspintojen valmisteluryhmä vastaa ns. tiekartan valmistelusta alueiden yhdyspintapalveluiden rakentamisen tueksi. Valmisteluryhmä ei tuota sisältöjä eri yhdyspinnoista, vaan työ on tehtävä muissa asiantuntijaryhmissä. LIPOKO on luonteva valmistelupaikka liikuntaneuvonnan palveluketjujen osalta.

Työryhmän tehtävät

LIPOKO-koordinaatioelimen alaisuuteen asetettavan työryhmän tehtävänä on tukea kuntia ja hyvinvointialueita uusissa sote-rakenteissa seuraavilla tavoilla:

1. Määritellä, mitä on liikuntaneuvonta osana elintapaohjausta sekä niihin liittyvät palveluketjut ja mitkä ovat liikuntaneuvonnan ammatilliset edellytykset.
2. Valmistella sisällöt liikuntaneuvonnan palveluketjun osalta STM:n Yhdyspintojen valmisteluryhmän määrittelemille yhdyspinnat -tehtäväkokonaisuuksille sekä alueiden että kuntien näkökulmasta. Tehtäväkokonaisuuksiin sisältyy muun muassa yhdyspintapalveluiden hallinnollisiin rakenteisiin, johtamiseen, henkilöstön osaamiseen, tietojärjestelmiin ja viestintään liittyviä kysymyksiä.
3. Määritellä, miten toteutetaan liikuntaneuvonnan todentaminen ja vaikuttavuuden arviointi osana elintapaohjausta hyödyntäen digitaalisia ratkaisuja ja tehden yhteistyötä kansallisesta kehittämistyöstä vastaavien TOIVO-hankkeen ja KUVA-työryhmän kanssa.
4. Laatia hyväksi havaittujen käytäntöjen pohjalta toimintamalleja liikuntaneuvonnan palveluketjuista elintapaohjauksen kokonaisuudessa ottaen huomioon alueiden erityispiirteet sekä eri kokoiset ja -tyyppiset kunnat ja niiden tarpeet. Toimintamallien tarkoituksena on auttaa alueita ja kuntia rakentamaan ja juurruttamaan käytännöt yhdessä järjestöjen ja yksityisen sektorin kanssa.
5. Tehdä suunnitelma yhdessä Kansanterveyden neuvottelukunnan Rakenteet ja menetelmät –jaoston kanssa em. toimintamallien tehokkaaksi levittämiseksi ja käyttöön ottamiseksi elintapaohjauksen kokonaisuudessa.

Työryhmän tulee ottaa huomioon edellisellä hallituskaudella valmisteltu työ sekä Palveluvalikoimaneuvosto PALKOn suositus ”Elintapamuutosta tukevat tekijät elintapamuutoksen ja omahoidon tuen menetelmissä epäterveellisen ravitsemuksen ja vähäisen liikunnan aiheuttaman sairastumisriskin pienentämiseksi”. Työryhmän tulee tehdä tiivistä yhteistyötä Kansanterveyden neuvottelukunnan Rakenteet ja menetelmät –jaoston kanssa.

Työryhmä voi ottaa asiantuntijajäseniä ja sen tulee kuulla sidosryhmiä työn eri vaiheissa.

Toimikausi

10.9.2021-30.10.2022.

Rahoitus

Työryhmän kokousmenot maksetaan opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenomomentilta tulosityksiköstä 6000001099 ja matkustusmenot tulosityksiköstä 6000003211. Työryhmä työskentelee virka-aikana ilman eri korvausta. Työryhmän matkakustannusten korvaamisessa noudatetaan valtion matkustussääntöä.

OrganisointiPuheenjohtaja:

ylitarkastaja Sari Virta, opetus- ja kulttuuriministeriö

Jäsenet:

Suomen Kuntaliitto, erityisasiantuntija Tarja Tenkula, (varajäsen Sami Niemi)

THL, erityisasiantuntija Nella Savolainen

UKK-instituutti, johtaja Tommi Vasankari

Soveli ry, projektikoordinaattori Mari Saukkoriipi (Suomen Psoriasisliitto)

Suomen Olympiakomitea, terveysliikunnan kehittäjä Tino-Taneli Tanttu (Lounais-

Suomen Liikunta ja Urheilu ry)

Suomen Paralympiakomitea, verkostokoordinaattori Tiina Siivonen

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä, asiantuntijalääkäri Risto Kuronen

Pirkanmaan tulevaisuuden sote-keskus –hanke, hyvinvoinnin ja terveyden

edistämisen hankepäällikkö, ylilääkäri Maarit Varjonen-Toivonen

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri EKSOTE, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen

asiantuntija Minna Piirainen (varajäsen Aija Rautio)

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, kehittämissuunnittelija Juha Vuorijärvi

Nurmijärven kunta, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaattori Kaisa Laine

Sihteeristö:

Erityisasiantuntija Mari Miettinen, STM (varajäsen Sirpa Sarlio)

Kehittämispäällikkö Sari Kivimäki, Liikkuva aikuinen –ohjelma, Liikunnan ja kansanterveyden edistämissäätiö

Ylijohtaja

Esko Ranto

Johtaja

Tiina Kivisaari

Jakelu

Nurmijärven kunta, Kaisa Laine

Suomen Kuntaliitto ry, Tarja Tenkula

Suomen Kuntaliitto ry, Niemi Sami

THL Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Nella Savolainen

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri, Minna Piirainen

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri, Aija Rautio

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä, Risto Kuronen

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Juha Vuorijärvi

Urho Kekkosen Kuntoinstituuttisäätiö sr, Vasankari Tommi

Soveli ry: Psoriasisliitto ry, Mari Saukkoriipi

Liikunnan ja kansanterveyden edistämissäätiö LIKES sr, Sari Kivimäki

Suomen Paralympiakomitea ry, Tiina Siivonen

STM YTO Toimintakyky -yksikkö, Sirpa Sarlio

STM YTO Toimintakyky -yksikkö, Mari Miettinen

Suomen Olympiakomitea: Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry, Tino-Taneli Tanttu

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri, Maarit Varjonen-Toivonen

Tiedoksi

OKM NUOLI Liikunnan vastualue, Sari Virta